

Bijlage 2:

reactie AOO op Capgemini Onderzoek vereenvoudiging Adoptieprocedure

Standpunt AdoptieOudersOverleg

Hoewel wij van mening zijn dat er op detailniveau nog te beantwoorden vragen overblijven in de geschetste scenario's, specifiek in de meest vergaande opties, achten wij de beschreven opzet realistisch.

Hoe ambitieuzer en baanbrekender het veranderingsmodel, hoe steviger de ketenregisseur het veranderingsproces zal moeten aansturen¹. Voor een succesvolle implementatie is de aanwezigheid van de volgende competenties een voorwaarde:

- gedegen en positieve visie op interlandelijke adoptie
- inzicht in de internationale ontwikkelingen in interlandelijke adoptie
- het op een lijn kunnen brengen van de verschillende ketenpartners door een sterke communicatie
- vertrouwen bij de diverse gesprekspartners
- vermogen en bereidheid om zelf knopen te kunnen doorhakken waar geen consensus bereikt kan worden

Kijkend naar dit profiel en naar het beeld dat Capgemini schetst van de huidige aansturing van de adoptieketen, herkennen wij hierin niet de drie verschillende afdelingen die tot voor kort werden aangegeven als Bureau Centrale Autoriteit. Van een helder naar buiten gebrachte visie op interlandelijke adoptie is in de afgelopen twee jaar slechts zeer beperkt sprake geweest. In onze beleving besteedt de Centrale Autoriteit haar visie uit aan externe onderzoekbureaus en bestaat er een terughoudendheid om zelf effectief en pro-actief beleid te ontwikkelen. Van een optimale communicatie op basis van ervaren vertrouwen is ons inziens op dit moment onvoldoende sprake.

Desondanks bepleiten wij het meest vergaande veranderingsscenario 4 als voorkeursscenario omdat hiermee de meest optimale efficiencywinst te behalen valt.

Hiertoe zal een grote cultuuromslag bij v/h het BCA dienen plaats te vinden om aan het beoogde verbeterproject sturing te geven.

¹ Of zoals Capgemini optekent als verbeteringsvoorstel in de keten: "het voorstel is om de verkokering te doorbreken door meer informatie te laten stromen in de keten, onder de randvoorwaarde van meer sturing" (blz. 69)

Korte schets veranderingsscenario's zoals uitgewerkt door Capgemini

Scenario 1: het absolute minimum

- gaat uit van minimaal noodzakelijke binnen de grenzen van de wet en het Haags adoptieverdrag
- voorlichting = uitsluitend toesturen handboek
- raadsonderzoek = één gesprek

Scenario 2: meer capaciteit, minder kosten per geval

- bestaande structuur blijft gehandhaafd
- efficiencyverbetering door capaciteitsvergroting met als gevolg minder kosten per geval

Scenario 3: meer efficiëntie met behoud van bestaande structuur

- adoptiekennis bij Raad voor de Kinderbescherming concentreren in regionale adoptieteams
- differentiatie in standaardgesprekken en maatwerk
- terugbrengen van het aantal raads gesprekken
- onverkort overnemen van positieve adviezen van de Raad door het Ministerie.²

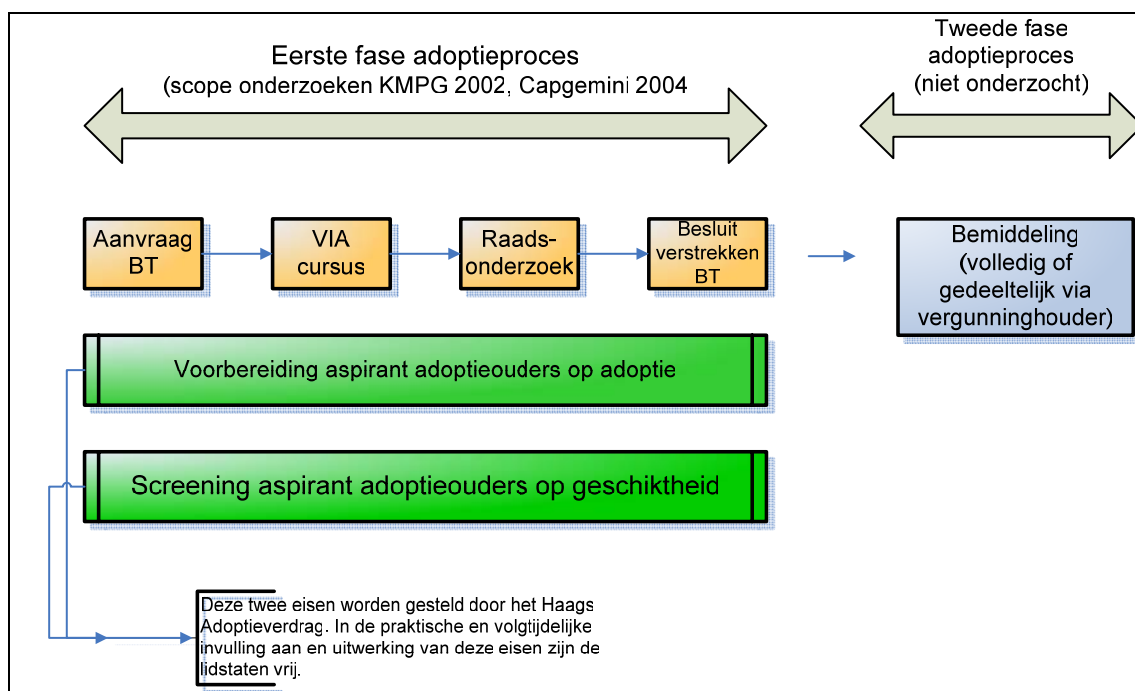
Scenario 4: meer efficiëntie met andere structuur

- efficiency besparingen uit scenario 3 in combinatie met
- herschikking van activiteiten gebaseerde op twee uitgangspunten:
 - 1) uitval adoptieouders zoveel mogelijk vooraan in de procedure organiseren
 - 2) het deel van de voorlichting dat voorbereidt op de adoptie na het gezinsonderzoek organiseren
- hoofdlijn is Voorlichting, Gezinsonderzoek, Voorbereiding voorlichting in grotere groepen van 50 mensen
- intakegesprek door raadsmedewerker gevolgd door raadsonderzoek conform scenario 3
- na positief advies Raad verdere vorming in voorbereidingsbijeenkomsten

		scenario	
hoog	k w a l i t e i t	3	4
		laag	2
		mate van efficiency	

² Deze aanbeveling acht het AdoptieOudersOverleg in ieder van de geschetste scenario's geboden: volgens de onderzoeker zijn hiermee ongeveer twee fte's gemoeid. Het is maatschappelijk onacceptabel dat waar de CA zich de laatste jaren beroept op werkdruk bijna twee mensen full time bezig zijn met het beoordelen van positieve adviezen, waar in de praktijk nooit van wordt afgeweken. Deze arbeidscapaciteit had allang veel efficiënter elders in de keten ingezet kunnen worden om de werkelijke wachtlijstproblemen weg te werken.

Schema huidige adoptieprocedure tot aan verlening BT

Tweede fase adoptieproces

Hoewel het buiten het onderzoeksgebied ligt, willen wij hier specifiek aandacht vragen voor het tweede deel van de adoptieprocedure, de bemiddelingsfase. Dit deel van het traject is evenals bij het eerdere KPMG onderzoek buiten beschouwing gebleven. Bij een structurele verbetering van het adoptietraject is het noodzakelijk dat ook deze tweede fase geoptimaliseerd wordt.

Eerder hebben wij in dit kader gepleit voor

- een proactieve opstelling van de overheid om wat Minister Donner noemt 'het particulier initiatief' (vergunninghouders en zelfdoeners) te faciliteren bij het vinden en ontwikkelen van voor Nederland nieuwe contacten.
- het uit de weg ruimen van capaciteitsbeperkende knelpunten. In dit kader noemen wij de huidige vorm van het Convenant van vergunninghouders, met daarin als grootste discussiepunt de claims van individuele bemiddelaars op volledige landen.
(Het gegeven dat de vergunninghouders onderling verschillend denken over de al of niet beperkende werking van het huidige convenant is reden genoeg om het Convenant nog eens goed tegen het licht te houden.)

Aanvullend pleiten wij voor:

- het mogelijk maken van het gebruik van buitenlandse adoptiebureaus door Nederlandse adoptieouders. (Waarbij deze bureaus gesitueerd zijn in een verdragsstaat en aldaar geaccrediteerd zijn en onder toezicht staan.)
- het voor adoptieouders via een website inzichtelijker maken welke adoptiecontacten in het buitenland beschikbaar en goedgekeurd zijn website, conform het systeem van de Franse Centrale Autoriteit